

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Nieuwe bewindslieden

5.1.2e

(cc)

Secretaris Generaal / plv.

Secretaris Generaal

Directie Wetgeving en

Juridische Zaken

5.1.2e

Bezoekadres:

Pamassusplein 5

2511 VX Den Haag

T 070 340 79 11

F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

M 06 5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

memo

Lopende rechtszaken inzake COVID-19

STRIKT VERTROUWELIJK, BETREFT PROCESDOSSIERS

Datum

14 januari 2022

Aantal pagina's

6

Dit memo bevat een overzicht van de civielrechtelijke procedures en andere (civielrechtelijke) kwesties die spelen in het kader van de bestrijding van het coronavirus. Het memo is als volgt ingedeeld:

- I. Civiele procedures over de beperkende maatregelen
- II. Overige civiele kwesties die verband houden met het optreden van VWS bij de pandemiebestrijding

I. CIVIELE PROCEDURES OVER DE BEPERKENDE MAATREGELEN

A. Kort gedingen

1. 5.1.2e c.s. / Staat

5.1.2e c.s. zijn het niet eens met de meest recente lockdown (vanaf 15 december jl.). De eisers in dit kort geding hadden gevraagd deze maatregelen te schorsen of buiten werking te stellen, zodat de maatregelen weer zouden gelden die vóór 19 december 2021 golden.

De voorzieningenrechter heeft deze vordering bij vonnis van 5 januari jl. afgewezen. De voorzieningenrechter herhaalde daarin dat de Staat een ruime beoordelingsvrijheid heeft bij de keuzen die hij noodzakelijk vindt in het algemeen belang, in het bijzonder bij infectieziektebestrijding. De rechter moet daarbij terughoudend zijn: alleen als evident is dat de Staat onjuiste keuzes maakt, is plaats voor ingrijpen. De Staat mag zijn beleid op adviezen van het OMT baseren. Er staat hoger beroep open tegen deze uitspraak. Dat wachten we af.

2. Voja Travel c.s. / Staat (VWS, BuZa)

53 reisorganisaties, die reizen aanbieden buiten de EU, hadden in een kort geding bij de Rechtbank Den Haag gevraagd om de reisadviezen aan te passen, omdat zij vinden dat de Staat ten onrechte doet voorkomen alsof reizen buiten de EU vanwege de coronasituatie onveilig is, ook voor reizigers die volledig gevaccineerd zijn. Volgens de reisorganisaties lijden zij schade, omdat de reizigers hun reisgedrag afstemmen op de adviezen.

De rechter oordeelde dat het door het ministerie gemaakt onderscheid tussen landen binnen en buiten de EU misschien niet consequent is, maar dat het daarmee nog niet onrechtmatig is. Volgens de rechter past de keuze om voor de reisadviezen binnen de EU rekening te houden met het vrij verkeer van personen binnen de beleidsruimte die de Staat heeft. De Staat kan in de gegeven (epidemiologische) omstandigheden ook niet worden verplicht om onderscheid te maken tussen gevaccineerde en ongevaccineerde reizigers. De rechter oordeelde verder dat de Staat bij het geven van reisadviezen voor landen buiten de EU aansluiting mag zoeken bij de EU Veilige Landenlijst, omdat aannemelijk is dat landen op die lijst veiliger zijn dan landen die niet op die lijst staan. Voor zover bekend is er geen hoger beroep ingesteld binnen de wettelijke termijn, zodat dit vonnis vaststaat.

Secretaris Generaal / plv.

Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

5.1.2e

Datum

14 januari 2022

B. Bodemprocedures

3. Koninklijke Horeca Nederland / Staat (VWS, NCTV, EZK)

KHN vordert bij de rechter dat de horeca bij de lockdowns ten onrechte is gesloten en onder voorwaarden weer open mag en (subsidiar) dat uitsluitend de buitenterrassen worden heropend. Daarnaast vordert KHN dat de rechter vaststelt dat de Staat onrechtmatig jegens de horeca heeft gehandeld en dat de daaruit voortvloeiende schade moet worden vergoed. De processtukken zijn op 8 september jl. ingediend en het wachten is nu op een zittingsdatum.

4. Stichting Nationaal Comité tegen verplichte mondkapjes / Staat (VWS, JenV, BZK)

NCVM vindt dat de mondkapjesplicht in strijd is met de grondbeginselen van een vrije samenleving en het zelfbeschikkingsrecht van het individu. Daarnaast vindt NCVM dat de mondkapjesplicht een medische onderbouwing mist. Om die redenen vordert NCVM dat de rechter de mondkapjesplicht onverbindend verklaart. Op 4 januari jl. is het verweer van de Staat ingediend bij de rechtbank. Het wachten is nu op een zittingsdatum.

5. Nederlandse Chiropractoren Associatie / Staat (VWS)

Tijdens de lockdown van 15 december 2020 tot 3 maart 2021 zijn de meeste contactberoepen stilgelegd. Er gold echter een uitzondering voor medische contactberoepen, zoals de tandarts, verloskundige en fysiotherapeut en andere BIG-geregistreerde beroepen. De chiropractors hoorden niet bij die uitzondering, omdat zij niet vallen onder de Wet BIG (zij vallen onder de alternatieve geneeswijzen). De NCA vindt dat oneerlijk en vordert dat de rechter deze beslissing onrechtmatig verklaart. De rechtbank doet op 19 januari 2022 uitspraak over enkele procesrechtelijke aspecten. Daarna wordt de procedure inhoudelijk behandeld. Gaat nog wel enige tijd duren.

6. Stichting Demos c.s. / Staat (VWS)

Eisers vorderden dat de rechtbank de coronamaatregelen van destijds onverbindend zou verklaren, zodat teruggekeerd zou worden naar de situatie van vóór 25 september jl. De rechtbank heeft bij vonnis van 23 november jl. Stichting Demos niet-ontvankelijk verklaard en de vorderingen van de overige partijen afgewezen. Het is nu afwachten of eisers hoger beroep instellen (waarvoor zij drie maanden de tijd hebben na het vonnis).

C. Hoger beroep

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
 Directie Wetgeving en
 Juridische Zaken
 5.1.2e

7. Stichting Viruswaarheid c.s. / Staat (VWS, Gezondheidsraad, CBG)

Stichting Viruswaarheid heeft in een kortgedingprocedure gevorderd dat de adviezen van de Tijdelijke Commissie Medische Aspecten van COVID-19 van Gezondheidsraad worden ingetrokken. Deze adviezen vormen de basis voor de landelijke vaccinatiecampagne. Ook heeft Viruswaarheid gevorderd dat het CBG de (Europese) handelsvergunningen van de vaccins tegen COVID-19 intrekt. De rechtbank Den Haag heeft deze vorderingen op 29 november 2021 afgewezen. Tegen dit vonnis heeft Stichting Viruswaarheid spoedappel ingesteld bij het Hof Den Haag. De Staat heeft op 1 februari jl. het verweer ingediend. Op 10 maart a.s. is er een zitting.

Datum
 14 januari 2022

8. Maes c.s. / Staat (VWS, NCTV)

Deze procedure heeft betrekking op de coronatoegangspas (ctb). Eisers zijn van mening dat het ctb onrechtmatig is, omdat het ongerechtvaardigd onderscheid maakt tussen gevaccineerden en ongevaccineerden, terwijl de medische effectiviteit van het ctb niet bewezen is. Zij vorderen daarom dat de rechter de regeling van het ctb schorst of opschort. De voorzieningenrechter in eerste aanleg heeft de vorderingen van Maes c.s. afgewezen. Volgens de rechter heeft de Staat ook hier een ruime beoordelingsmarge en is er in kort geding geen ruimte voor een 'battle of experts'. Maes c.s. zijn hiertegen in hoger beroep gegaan. De zitting van dit hoger beroep heeft op 14 januari 2022 plaatsgevonden. Op 15 februari 2022 komt het arrest.

9. Stichting Ik wil gewoon naar school / Staat (VWS, OCW, NCTV)

Deze zaak gaat over de plicht om (niet-medische) mondkapjes te dragen in het onderwijs. De Stichting wil dat de regeling waarop deze plicht is gebaseerd buiten werking wordt gesteld. De Stichting is van mening dat die regeling in strijd is met een aantal grondrechten. Volgens haar levert het gebruik van niet-medische mondkapjes geen bijdrage aan de bestrijding van het coronavirus en heeft het zelfs (zeer) nadelige effecten. De Stichting stelt dat de verplichting om een mondkapje te dragen daarom ook niet proportioneel is.

De rechtbank heeft de Stichting in het ongelijk gesteld. Ook het hof komt tot een afwijzing van de vordering. Naar het oordeel van het hof heeft de Staat in redelijkheid kunnen besluiten tot de invoering en handhaving van de mondkapjesplicht in het onderwijs, ter bestrijding van (de verspreiding van) het coronavirus. Het wachten is nu op eventueel cassatieberoep.

10. Stichting Bewust NL / Staat (VWS, OCW, RIVM)

Deze zaak gaat tevens over de mondkapjesplicht. De stichting wil dat de mondkapjesplicht verdwijnt omdat mondkapjes geen enkel bewezen effect zouden hebben op het tegengaan van de verspreiding van COVID-19. De rechtbank heeft de vorderingen van de Stichting op 17 juni 2021 afgewezen. Hiertegen heeft de stichting spoedappel ingesteld. Bij arrest van 14 december 2021 heeft het Hof Den Haag het vonnis van de rechtbank bekrachtigd. Op 25 november 2021 heeft de Stichting aanvullend een verzoek tot het houden van een voorlopig getuigenverhoor bij de Rechtbank Den Haag ingediend. De Stichting wil 5.1.2e en 5.1.2e horen om daarmee bewijs te vergaren voor een bodemprocedure. We gaan verweer voeren tegen dit verzoek.

D. Cassatie

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
 Directie Wetgeving en
 Juridische Zaken
 5.1.2e

11. Stichting Viruswaarheid c.s. / Staat (VWS)

In deze procedure gaat het om de vraag of de invoering van de avondklok op 22 januari 2021 kon worden gebaseerd op de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag (Wbbbg). De Stichting had gevorderd dat deze maatregel buiten werking moest worden gesteld. Deze vordering is in eerste aanleg toegewezen, maar dat vonnis is door het hof vernietigd. Nu moet de Hoge Raad een eindoordeel vellen. De advocaat-generaal heeft in december geadviseerd om het cassatieberoep af te wijzen. Het wachten is nu op het arrest van de Hoge Raad.

Datum
 14 januari 2022

II. OVERIGE CIVIELE KWESTIES12. Stichting Wij de ouders

Stichting Wij de ouders heeft de Staat eind juli 2020 in een brief gevraagd aansprakelijkheid te erkennen voor het vaccineren van kinderen van 12 t/m 17 jaar en de schade die daaruit voortvloeit. Ook heeft zij de Staat verzocht om te stoppen met het vaccineren van jongeren en het gebruik van het Biontech/Pfizer vaccin. Er heeft op 3 november 2021 een gesprek tussen VWS en de Stichting plaatsgevonden. De sommatie is afgewezen. Er is nog geen dagvaarding ontvangen.

13. Stichting Buitenparlementaire Onderzoekscommissie (BPOC) 2020

De stichting heeft het ministerie gesommeerd om de vaccinatiecampagne stop te zetten of op te schorten vanwege (vermeende) ernstige bijwerkingen van de vaccins. Medio 2021 heeft een gesprek plaatsgevonden, zonder resultaat. De sommatie is afgewezen. Een dagvaarding hebben wij nog niet ontvangen.

14. Stichting Protect Everybody c.s.

De stichting heeft VWS/RIVM gesommeerd om de publieksvoorlichting op de website van het RIVM aan te passen c.q. te verwijderen, omdat die informatie volgens de stichting achterhaald en niet juist is. Er wordt momenteel een inhoudelijke reactie voorbereid.

5.1.2i Procespositie Staat

5.1.2i Procespositie Staat

5.1.2i Procespositie Staat

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
5.1.2e

Datum
14 januari 2022

17. C.M. Loonstein Holding

Eiser heeft bij de rechtbank een verzoek tot een voorlopig getuigenverhoor ingediend. Volgens Loonstein is de Staat ten onrechte niet ingegaan op zijn aanbiedingen tot het leveren van beademingsapparatuur en mondmakers e.d. en wil hij hierover verschillende bewindspersonen, functionarissen, OMT-leden en de toenmalige leiding van het LCH als getuigen laten horen. De Staat verweert zich met hulp van het kantoor van de landsadvocaat tegen dit verzoek. De Staat is van mening dat het verzoek moet worden afgewezen. De zitting hierover heeft op 13 januari jl. plaatsgevonden.

5.1.2i Procespositie Staat

5.1.2i Procespositie Staat

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

5.1.2e

Datum
14 januari 2022

22. 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e / Staat (VWS, EZK)

Dit betreft een voorlopig getuigenverhoor dat is verzocht door de heer 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e. Volgens 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e heeft de Staat jegens hem onrechtmatig gehandeld en dat hij als gevolg daarvan schade heeft geleden, die beloopt tot een bedrag van € 15.000. Het onrechtmatig handelen van de Staat bestaat er volgens 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e uit dat hij door de Staat, althans door verschillende overheidsorganisaties, is tegengewerkt bij het op de markt brengen van een machine. In verband met het gestelde onrechtmatig handelen van de Staat verzoekt 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e om een voorlopig getuigenverhoor. De zitting over dit verzoek vindt op 14 februari 2022 plaats.

5.1.2i Procespositie Staat

25. Verzoeken opheffen quarantaineplicht

Af en toe komen er verzoeken van rechtbanken binnen om zienswijze te geven op verzoeken van particulieren om opheffing van de quarantaineplicht. Gaat doorgaans om zeer casuïstische gevallen.